

Милча Матић

**БИБЛИОГРАФИЈА ИСТОРИОГРАФСКИХ ИЗДАЊА О
ВАЉЕВСКОМ КРАЈУ У 2017. И 2018. ГОДИНИ**

Прекинута револуција Драгојла Дудића, Бранко Матић, Ваљево 2017, самостално издање аутора, стр. 246

Аутор ове до сада најкомплетније биографије Драгојла Дудића, истакнутог комунисте и борца НОБ-а, темељно и свестрано излаже животни пут револуционара и хуманисте. Текст који се нуди читаоцу заснован је на доступној архивској грађи, објављеној литератури и сећањима савременика, што из више угла осветљава личност и дело Драгојла Дудића.

Српска мајка из Шкотске 1917–2017. Др Елси Мод Инглис, Славица Поповић Филиповић, Ваљево 2017. Међуопштински историјски архив Ваљево, стр. 80.

Монографија о лекарки, хирургу, борцу за женска права, оснивачу и руководиоцу Болница шкотских жена, као и о пожртвованим женама лекаркама које су током првог светског рата лечиле српске рањенике, оболеле од тифуса и цивилно

становништво. Сачињена је на основу студиозно проучене, сачуване архивске грађе, објављене литературе и фотографија и сећања учесника, која документовано и уверљиво сведоче о улози и немерљивој заслуги и жртви коју је несребично поклонила страдалом српском народу у трагичним годинама Првог светског рата.

Сведочанства из Првог светског рата, Славица Поповић Филиповић, превод на енглески језик Бој Филиповић, Ваљево 2017, Историјски архив Ваљево, стр. 273.

Књига издата поводом стогодишњице од Првог светског рата, документовано сведочи о страним хуманитарним и медицинским мисијама у Србији. Овим драгоценим сведочењем, заснованим на обиљу истражене архивске грађе, фотографија и сведочења, одаје се почаст и захвалност пожртвованости страних хуманитарних мисија које су пружале несребичну помоћ српском народу у најтежим

и судбоносним тренуцима његове историје. Поред увода са преводима на енглески и руски језик, објављени текстови су засновани на аутентичним изворима, сведочењима појединаца и обиљем пригодних фотографија о значајним личностима тога времена и збивања на овим просторима. Текстови у другом делу књиге о сведочењу учесника хуманитарних болничких мисија, упоредо су дати на српском и енглеском језику.

Бранковина 50 година туризма – летопис 1962–2012, Синиша Јевтић, др Весна Матић, Слободан Раковић, Документарно-информативни центар ДИА, 2017. Ваљево, стр. 205.

Луксузно опремљена и богато илустрована монографија о знаменитом селу ваљевског краја, у којој аутори, поред најзначајнијих података из прошлости, хронолошки излажу развој организованог туризма и манифестације које су пратиле његов развој од оснивања до 2012. године.

Мионица мог детињства сећање и остало, Радован Ристовић, Београд 2017. „Гораграф“ Земун, стр. 254.

Завичајна хроника о родном месту аутора од детињства до одрастања, школовања и сазревања. Поред сећања о догађајима из личног живота, аутор даје обиље података о људима,

дешавањима, обичајима и друштвеном животу у варошици.

Сви Недини синови, Душан Николић, Београд 2008. издавач Океан Београд. 250.

Аутор је у форми историјског романа, још једном осветлио историјске прилике у време Првог српског устанка и улогу браће Недић, учеснике и јунаке битке на Чокешини. Користећи познате историјске чињенице, исплео је причу о Недићима, начину живота, обичајима и менталитету људи Подгорине, из које и сам аутор потиче.

Поетика Милована Глишића – Зборник, уредник Душан Иванић, Ваљево 2017. Матична библиотека „Љубомир Ненадовић“, стр. 183.

Зборник радова са научног скупа поводом 170-годишњице рођења Милована Глишића, приређен је на основу радова саопштених на скупу и накнадно приспелих, познатих посленика књижевности и културе.

Драгутин Драган Мијановић – Професор, културни посленик, личност, Радован Марјановић, Ваљевска гимназија: Културно-уметничко друштво „Абрашевић“ Ваљево, 2017. стр. 106.

Биографија једне од најпознатијих личности ваљевског просветно-културног живота, која је заорала дубоку brazду на

том пољу, по чему га памте генерације а остаће његово дело као залога за будућност наредним генерацијама, посебно у развоју културног аматеризма, кроз његову неуморну делатност у КУД „Абрашевић“.

Од Глишића до Белог Марковића и даље – Антологија ваљевске приповетке у деветнаестом и двадесетом веку са студијом, Остоја Продановић, Агенција БИТ, 2017. Ваљево, стр. 391.

У књизи су, поред исцрпне и компетентне студије аутора, представљене најбоље приповетке 22 ваљевска приповедача, почев од Милована Глишића, Љубомира Ненадовића, Десанке Максимовић, па до Радована Белог Марковића и даље. Аутор ове антологије, Остоја Продановић, је књижевни критичар, есејиста и теоретичар, запослен у Матичној библиотеци Ваљево.

Музеј завичајних писаца Ваљево, Остоја Продановић, Матична библиотека „Љубомир Ненадовић“ Ваљево, 2017. стр. 48.

Овом публикацијом Ваљевска библиотека учинила је значајан искорак у утврђивању и неговању најбољих књижевних стваралаца, свих књижевних жанрова, од Проте Матеје Ненадовића, Љубомира Ненадовића, Милована Глишића, Николаја Велимировића, Десанке Максимовић, Петра Пајића, Матије

Бећковића до Радована Белог Марковића.

Тито између живота и смрти – последњи дани Јосипа Броза по дневнику личног лекара, др Миломир Станковић, ЈП Службени гласник, Београд, 2016. стр. 174.

Аутентично сведочење о животу, болести и лечењу Јосипа Броза, његовог личног лекара, пружа обиље мало познатих или непознатих података. Аутор је приредио своје дневничке белешке о току болести, примењеној куративи, све до смртног исхода.

Вајат – ловачке приче, књига прва, Небојша Тадић, Књижевни клуб Ваљева, Ваљево 2017. стр.122.

Ова занимљива публикација сведочи о успелим покушајима браће Тадић, са Бобија код Љубовије, да у овом живописном планинском селу, али и у самом Ваљеву, покрену угоститељско-туристичку делатност са посебним нагласком на ловни туризам. Један од њих тројице, Небојша, приредио је дневничке белешке вођене од 6. септембра 2008. до 8. септембра 2013. године, које сведоче о мисији пионира сеоског и ловног туризма у ваљевском и азбуковачком крају..

Аћимов Кувар – сремш за све, Аћим Алексић, Агенција БИТ Ваљево, 2017. Ваљево, стр. 151.

Аутор као бивши активни члан Друштва истраживача „Владимир Мандић Манда“ у Ваљевоу и врсни кулинар, заљубљеник у природу и промотер здраве природне хране, објавио је ову занимљиву и изнад свега корисну публикацију.

Гласник, бр. 50, Међуопштински историјски архив Ваљево, 2016, стр. 296.

Чланци: *Завичајна историја и њени историографи (поводом 100-годишња Гласника ИАВ) / Синиша Мишић, стр. 5 - 11, Бијка код Чокешине: Милић Милићевић, стр. 11 - 25, Сећања Слободана Љ. Ђукића – Друштвена историја Ваљева кроз животи и делатности грађанске породице Ђукић 1820–2016. Зорица Јеремић Шевић, стр. 25-44, Ашер Баја Делеон – Седамдесет година после 1946–2016. Зорица Јеремић Шевић, стр. 268, Земљорадник Алекса Алексић (1880–1953): Милорад Радојчић. Стр. 44-102, Културне прилике у ваљевском крају у оквиру Дринске дановине 1929–1941. године, Небојша Максимовић, стр. 102 - 129, Традиција и етикета – веронаука, прославе и обележавање верских празника у ваљевском крају после Друге светске рата, Снежана Радић, стр. 129-152.*

Прилози: *Писмо Јеврема Обреновића кнезу Милошу о разговорима са београдским везиром јануара 1828: Недељко Радоса-*

вљевић, стр.152 - 166, Народно грађанско заједноштво Србије – Група са репрезентативним објектима за споменике на планини Повлен: Душко Р. Курузовић, стр. 166-176, Жељко Белац: Друштво после на вашаре у Ваљевоу у 19. веку – вашари као претеча сајамског туризма, Владимир Кривошејев стр. 176-191, Наситанак улице Селимира Ђорђевића у Ваљевоу (у околини железничког круга), Дејан В. Поповић, стр. 191-200, Активност Националне службе за обнову Србије у Ваљевоу у периоду мај 1942 – август 1944. Милорад Белић, стр. 200-212.

Грађа: *Писма српских војника са балканских ратишта, Дејан В. Поповић, стр. 212-216. Храброст између редова – Ани Христић у Србији у време одважних: Владимир Кривошејев, стр. 294, Наситанак улице Селимира Ђорђевића у Ваљевоу (у околини железничког круга): Дејан Поповић, стр. 191, Писма српских војника са балканских ратишта: Дејан Поповић, стр. 212, Активност Националне службе за обнову Србије у Ваљевоу у периоду мај 1942 – август 1944. Милорад Белић. Стр. 200 - 216,*

Из рада Архива: *Пројекат Матије Ненадовић (1777–1854) 1823–1871. Историјска белешка и аналитички инвентар: Владимир Дамњановић, стр. 216-253. Соколско друштво Ваљево – Ваљево (1906–1941), 1933–1941.*

Историјска белешка, Никола Ранисављевић. Стр. 253-268, *Ашер Бајт Делеон – Седмдесет година после (1946–2016)*, Зорица Јеремић Шевић, стр. 268-278, *Спална изложбена поставка „Страдање и хуманизам Ваљевска болница 1914–1915“*, Снежана Радић, стр. 278-287.

Критике и прикази: *Милорад Радојчић: Др Милош Миша Панчић лекар и револуционар: Милча Мадих, стр. 287, Милан С. Младеновић: Азбуковчани у њаклу раја 1941–1918. Милча Мадих, стр. 287-289, Милан С. Младеновић: Азбуковчани у њаклу раја 1914–1918. војне жртве, Милча Мадих, стр. 289–290, Божидар Пурић: Биографија Боже Ранковића – дојринос историји српској исељеништва у Северној Америци, Минхен 1963, Владимир Кривошејев, стр. 290-294, Славица Појовић Филиповић: Храброст између редова – Ани Христић у Србији у време одважних, Владимир Кривошејев, стр. 294-296.*

Библиографије: *Библиографија историографских издања о ваљевском крају у 2016. години: Милча Мадих, стр. 296-298.*

Библиографија 50 бројева часописа „Гласник“ Међуопштинског историјског архива Ваљево 1966–2016. (поседно издање поводом 50-ог јубиларног броја): приредио Алекса Томић – Ваљево 2016. стр. 107.

Ваљево српски ратни хируршки центар и град болница у епицентру велике епидемије 1914–1915. Александар С. Недок, Народни музеј Ваљево, 2017, Ваљево, стр. 124.

Страдање и хуманизам – Ваљевска болница 1914–1915. Изложбени каталог, Архив Србије Београд и Међуопштински историјски архив Ваљево, приредио Велибор Видић, 2017, стр. 167.

Каталог је приређен за сталну изложбenu поставку у Међуопштинском историјском архиву а поводом стогодишњице од првог светског рата и Ваљевске болнице у ратним годинама. Каталог је опремљен пригодним текстовима и фотографијама и факсимилима уз превод на енглески језик.

Манастир Пустиња – Благо векова и луча новог доба, Каталог изложбе, приредили; Бојана Савчић и Никола Ранисављевић, Међуопштински историјски архив Ваљево, 2018. Ваљево, стр. 30.

Каталог приређен за изложбу о манастиру Пустиња, поред уводног текста о прошлости манастира, презентује текстове и фотографије о архитектури, живопису, иконостасу и реликвијама, значајним духовницима пониклим у манастиру Пустиња. Текст је у целини преведен на енглески и руски језик.

Ваљево и ваљевски крај у Дринској бановини (1929–1941), Небојша Максимовић, Историјски архив Ваљево, Ваљево 2017. стр. 288.

Књига заснована на студиозно утемељеним изворима, архивској грађи, објављеној литератури и одабраним фотографијама, осветљава недовољно познате чињенице о овом периоду прошлости Ваљева и ваљевског краја. Аутор је кроз уводна два поглавља: „Ваљево од настанка до Великог рата“ и „Од Великог рата до економске кризе“ представио кратку историју града и ваљевског краја, да би у наредним поглављима документовано презентовао стање и развој ове области од 1929. до 1941. године у свим сегментима друштвеног живота.

Ваљево српски ратни хируршки центар и град болница у епицентру велике епидемије 1914–1915. др Александар Недок, Народни музеј Ваљево, Ваљево 2017. стр. 124.

Ова књига настала је као резултат вишегодишњих истраживања и низа објављених књига и чланака на ову тему и преставаља синтезу досадашњих истраживања. Аутор је документовано, студиозно и систематично осветлио драматична збивања у Ваљевској болници у првим годинама Великог рата и драматичну борбу за обуздавање епидемије, у којој, поред домаћег војног санитета учествује бројна медицинска мисија из пријатељских земаља.